

Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim
ul. Przemysłowa 1, 87-700 Aleksandrów Kujawski
tel. (054) 282-46-96

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE ALEKSANDROWSKIM**

RAPORT POWIATOWY ZA 2008 ROK

CZĘŚĆ I - DIAGNOSTYCZNA

Marzec 2009r.

Spis treści:	Str.
I. Wstęp	3
II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie aleksandrowskim	6
2.1. Struktura bezrobocia według zawodów.....	6
2.2. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie.....	11
2.3. Napływ bezrobotnych według zawodów.....	13
2.4. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.....	16
III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie aleksandrowskim	18
3.1. Napływ ofert pracy według zawodów.....	18
3.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD.....	20
IV. Analiza zawodów deficytowych w równowadze i nadwyżkowych	22
4.1. Zawody deficytowe.....	22
4.2. Zawody w równowadze.....	24
4.3. Zawody nadwyżkowe.....	25
V. Wnioski i zakończenie	27
VI. Spis tabel i wykresów	30

I. Wstęp

Niniejszy raport – o charakterze diagnostycznym - został napisany w oparciu o tabele wynikowe dostępne na stronie internetowej: www.mz.praca.gov.pl. Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej raport zostanie uzupełniony o część dotyczącą absolwentów w momencie, kiedy publiczne służby zatrudnienia na poziomie lokalnym otrzymają dane wygenerowane na podstawie badań szkół ponadgimnazjalnych.

W dobie gospodarki rynkowej coraz większego znaczenia nabiera konieczność dostosowywania podaży zasobów pracy do pojawiającego się popytu. Podaż stanowią pracownicy oraz osoby poszukujące pracy i bezrobotni wraz ze swoimi kwalifikacjami, natomiast sfera popytu kreowana jest przez pracodawców. To oni tworzą miejsca pracy, a tym samym poszukują odpowiednio kwalifikowany personel.

W celu dostosowywania strumienia podaży do popytu na pracę należy prowadzić cykliczne, wieloaspektowe badania rynku pracy. W tym celu opracowano w 2003r. w *Departamencie Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej* założenia metodologii wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych definiowany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych¹. Tym samym wyraźnie zaakcentowano to, iż monitoring można wykorzystać przy stawianiu prognoz dotyczących zmieniającego się popytu na pracę. Jednakże, co należy podkreślić, prognozy te mogą mieć jedynie charakter prognoz krótkookresowych. Wynika to z dużej dynamiki następujących zmian na rynku pracy – szczególnie w układzie lokalnym.

¹Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003., s. 6.

Podstawowe pojęcia w przyjętej metodologii to: zawód deficytowy, nadwyżkowy i w równowadze. Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Z **zawodem nadwyżkowym** będziemy mieli wówczas do czynienia, gdy na rynku występuje na niego mniejsze zapotrzebowanie w stosunku do liczby poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie. Natomiast **zawód w równowadze** to ten, na który występuje na danym rynku bardzo zbliżone zapotrzebowanie w stosunku do liczby osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi, do podstawowych celów realizacji monitorowania rynku pracy przez publiczne służby zatrudnienia w zakresie wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych można zaliczyć²:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych,
- bieżąca korekta poziomu, struktury, treści kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich zatrudnienia.

Podstawową do sporządzenia analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest **klasyfikacja zawodów i specjalności**, wprowadzona do powszechnego użycia rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 08.12.2004r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644), które zostało zmienione rozporządzeniem z 01.06.2007r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakres jej stosowania (Dz. U. Nr 106, poz. 728). Klasyfikacja zawodów jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem 1770 zawodów i specjalności. Obejmuje ona 10 wielkich grup zawodowych (kod 1-cyfrowy), 30 dużych grup zawodowych (kod 2-cyfrowy), 116 grup średnich (kod 3-

² Por. tamże.

cyfrowy), 392 grupy elementarne (kod 4-cyfrowy) i 1770 zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy).

Zawód w klasyfikacji zawodów i specjalności zdefiniowany został jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności. **Specjalność** jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera części o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Umiejętność z kolei określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), natomiast przez **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych.

Podstawowym źródłem informacji, które zostały wykorzystane w niniejszym raporcie diagnostycznym są przetworzone dane statystyczne gromadzone przez PUP Aleksandrów Kujawski, a w szczególności:

- a. załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – *Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy* – stan na 31.12.2008r.,
- b. załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – *„Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”* – stan za okres 01.01.2008-31.12.2008r.

Dane statystyczne zgromadzone w załączniku nr 3 stanowiły merytoryczną podstawę do określania natężenia deficytu bądź nadwyżki poszczególnych zawodów. Aby zdiagnozować specyfikę lokalnego rynku pracy w ujęciu zastanych danych statystycznych większość analiz przeprowadzono na poziomie poszczególnych zawodów (kody sześciocyfrowe). Ponadto dla zobrazowania zachodzących procesów, dane z 2008r. porównano z 2007r. Punktem odniesienia w zestawieniach tabelarycznych są dane z 2008r.

II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie aleksandrowskim

Poniższa część raportu stanowi analizę rejestrowanego bezrobocia w powiecie aleksandrowskim, ze szczególnym uwzględnieniem jego struktury zawodowej, zawodów generujących długotrwałe bezrobocie, napływu bezrobotnych reprezentujących poszczególne zawody oraz rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy. Analiza ta pozwala na precyzyjne ukazanie krótkoterminowych trendów i zmian zachodzących wśród niewykorzystywanych zasobów ludzkich lokalnego rynku pracy (podaż pracy).

2.1. Struktura bezrobocia według zawodów

Według stanu na koniec grudnia 2008r. w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Aleksandrowie Kujawskim znajdowały się 3734 osoby bezrobotne (w tym 2010 kobiet). Liczba ta, w porównaniu ze stanem z grudnia 2007r. (4249 osób) zmniejszyła się o 12,1%.

Spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w ośmiu z dziesięciu wielkich grup zawodowych. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wzrosła w grudniu 2008 roku w porównaniu z grudniem 2007 roku, tylko w grupie *specjalistów* (31.12.2007r.: 103 osoby – 2,4% ; 31.12.2008r.: 110 osób – 2,9%) oraz w przypadku bezrobotnych sklasyfikowanych w dodatkowej grupie *bez zawodu* (681 osób – 16%; 734 osób – 19,7%). Zaznaczyć jednak należy, że biorąc pod uwagę procentowy udział poszczególnych wielkich grup w całości bezrobocia, jego wzrost odnotowano również w grupie *technicy i inny personel techniczny* (462 osoby – 10,9%; 433 osoby – 11,6%).

W przypadku pozostałych wielkich grup zawodowych odnotowano spadek liczbowego i procentowego udziału osób w ogóle bezrobotnych w 2008 roku w porównaniu z rokiem wcześniejszym. Należy zaznaczyć także, że w przypadku wielkiej grupy zawodowej *siły zbrojne* – zarówno w roku 2008, jak i 2007 odnotowano brak bezrobocia.

Dalsza analiza struktury zawodowej na poziomie wielkich grup zawodowych wskazuje, że w obydwu badanych momentach (grudzień 2007r. i grudzień 2008r.)

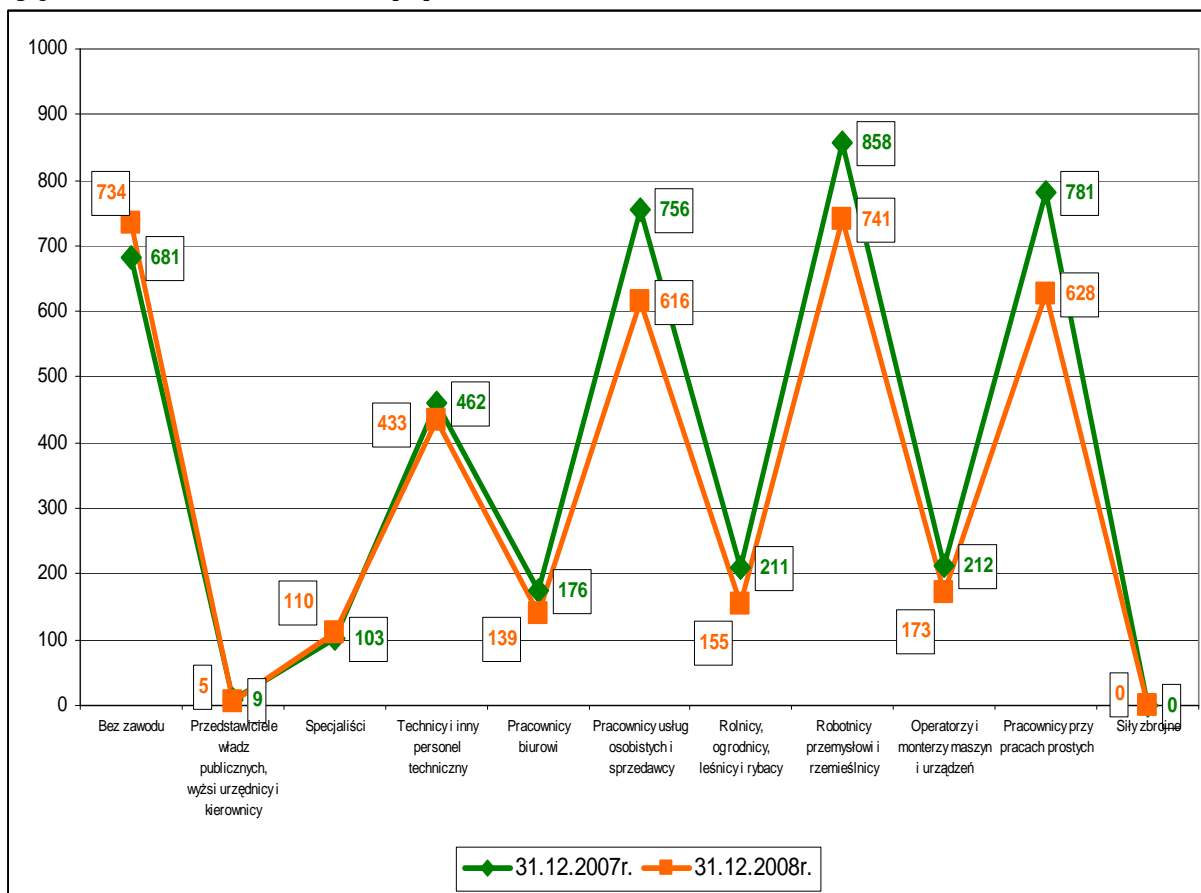
zdecydowanie największy udział w bezrobociu mieli reprezentanci zawodów sklasyfikowanych w pięciu grupach: *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (20,2%; 19,8%); *bez zawodu* (16%; 19,7%); *pracownicy przy pracach prostych* (18,4%; 16,8%); *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* (17,8%; 16,5%); oraz *technicy i inny personel techniczny* (10,9%; 11,6%). Łączny udział przedstawicieli wymienionych wyżej wielkich grup zawodowych w zarejestrowanym bezrobociu obejmował 83,3% stanu z grudnia 2007r. oraz 84,4% z grudnia 2008r.

Dokładny rozkład struktury bezrobocia na poziomie wielkich grup zawodowych zaprezentowany został poniżej w ujęciu tabelarycznym (tabela 1) i graficznym (wykres 1).

Tabela 1					
Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych (wraz z osobami bez zawodu) – stan w końcu 2007r. i 2008r.					
Kod grupy	Nazwa grupy wielkiej	Zarejestrowani bezrobotni			
		31.12.2007r.		31.12.2008r.	
		N	%	N	%
0	Bez zawodu	681	16,0	734	19,7
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	9	0,2	5	0,1
2	Specjaliści	103	2,4	110	2,9
3	Technicy i inny personel techniczny	462	10,9	433	11,6
4	Pracownicy biurowi	176	4,1	139	3,7
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	756	17,8	616	16,5
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	211	5,0	155	4,2
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	858	20,2	741	19,8
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	212	5,0	173	4,6
9	Pracownicy przy pracach prostych	781	18,4	628	16,8
10	Siły zbrojne	0	0,0	0	0,0
Suma		4249	100	3734	100

Źródło: PUP Aleksandrów Kujawski

Wykres 1 Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych - z ujęciem osób bez zawodu (N)

Źródło: PUP Aleksandrów Kujawski

Dokładny rozkład struktury bezrobocia w powiecie aleksandrowskim dokonany został również według kwalifikacji zawodowych na poziomie zawodów. Zaprezentowane poniżej zestawienie uwzględniające stan z końca grudnia 2007r. i końca grudnia 2008r. wyszczególnia zawody najliczniej reprezentowane przez osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Aleksandrów Kujawski (tabela 2). Łącznie w 36 dominujących zawodach zarejestrowanych było pod koniec grudnia 2007r. – 69,1%, a z końcem grudnia 2008r. – 70,2% ogółu bezrobotnych.

Tabela 2						
Bezrobotni według zawodów (zawody dominujące) – stan w końcu 2007r. i 2008r.						
Nazwa zawodu	Struktura zawodowa bezrobotnych					
	31.12.2007r			31.12.2008r.		
	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=4249)	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=3734)
Bez zawodu	681	437	16,0	734	434	19,7
Sprzedawca	431	384	10,1	342	305	9,2
Robotnik budowlany	142	4	3,3	118	2	3,2
Kucharz	133	107	3,1	110	83	2,9
ślusarz	108	8	2,5	90	5	2,4

Robotnik drogowy	105	9	2,5	90	7	2,4
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	114	88	2,7	90	65	2,4
Pozostali rolnicy produkcji roślinnej	78	33	1,8	63	23	1,7
Murarz	77	0	1,8	61	0	1,6
Kelner	76	64	1,8	56	47	1,5
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	70	61	1,6	54	47	1,4
Szwaczka	66	65	1,6	53	52	1,4
Sprzątaczką	62	62	1,5	51	51	1,4
Technik ogrodnik	56	39	1,3	49	30	1,3
Piekarz	45	8	1,1	49	12	1,3
Pomoc kuchenna	55	53	1,3	40	38	1,1
Organizator agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu]	21	13	0,5	39	22	1,0
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	46	42	1,1	38	32	1,0
Krawiec	43	43	1,0	36	36	1,0
Salowa	50	50	1,2	36	36	1,0
Stolarz meblowy	39	4	0,9	35	3	0,9
Mechanik samochodów osobowych	45	0	1,1	31	0	0,8
Technik mechanik	35	1	0,8	30	0	0,8
Robotnik gospodarczy	39	16	0,9	30	14	0,8
Brukarz	25	0	0,6	29	0	0,8
Magazynier	36	9	0,8	28	9	0,7
Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	24	24	0,6	28	28	0,7
Kucharz małej gastronomii	29	18	0,7	27	20	0,7
Malarz budowlany	31	2	0,7	27	1	0,7
Operator urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych	36	23	0,8	26	12	0,7
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	19	17	0,4	24	21	0,6
Kierowca samochodu ciężarowego	32	0	0,8	24	0	0,6
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	25	20	0,6	21	16	0,6
Palacz pieców zwykłych	16	1	0,4	21	0	0,6
Kierowca samochodu osobowego	16	0	0,4	20	0	0,5
Dozorca	30	12	0,7	20	7	0,5
Suma	2936	1717	69,1	2620	1458	70,2

Źródło: PUP Aleksandrów Kujawski

W porównaniu z grudniem 2007r. liczba bezrobotnych pod koniec 2008r. uległa zmniejszeniu w zdecydowanej większości wymienionych powyżej zawodów. Jedynie w przypadku siedmiu profesji wymienionych w tabeli 2 odnotowano wzrost liczby reprezentujących je bezrobotnych, a mianowicie wśród:

osób bez zawodu (31.12.2007r. – 681 osób; 31.12.2008r. – 734 osoby); *piekarzy* (45 osób; 49 osób); *organizatorów agrobiznesu [zawód szkolny: technik agrobiznesu]* (21 osób; 39 osób); *fryzjerów [zawody szkolne: fryzjer, technik usług fryzjerskich]* (24 osoby; 28 osób); *pracowników administracyjnych [zawód szkolny: technik administracji]* (17 osób, 21 osób); *palaczy pieców zwykłych* (16 osób; 21 osób); oraz *kierowców samochodów osobowych* (16 osób; 20 osób).

Pod koniec grudnia 2008 roku najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby *bez zawodu* (19,7%). Na drugim miejscu pod tym względem uplasowali się *sprzedawcy* (9,2%), a na trzecim – *robotnicy budowlani* (3,2%). Kolejne miejsca zajęły następujące zawody: *kucharz* (2,9%); *ślusarz* (2,4%); *robotnik drogowy* (2,4%) oraz *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (2,4%). Reprezentanci pozostałych zawodów nie stanowili już tak licznych grup, bowiem ich liczba w rejestrze nie przekraczała każdorazowo progu 1,7%.

Biorąc pod uwagę płeć zarejestrowanych bezrobotnych w najliczniej reprezentowanych zawodach należy stwierdzić, iż w obydwu badanych okresach w grupie tej dominowały kobiety (31.12.2007r. – 58,5%; 31.12.2008r. – 55,6%). Nie powinno więc dziwić, że według stanu na koniec grudnia 2007 roku, kobiety dominowały (obejmowały ponad 50% zarejestrowanych) wśród bezrobotnych reprezentujących 20 spośród 36 wyselekcjonowanych zawodów, a w końcu grudnia 2008r. – sytuację taką odnotowano w 19 profesjach.

Największy udział kobiet w zawodach wyszczególnionych w tabeli 2 zgodnie ze stanem z końcem grudnia 2008r., dotyczył następujących zawodów: *sprzątaczką* (100%); *krawiec* (100%); *salowa* (100%); *fryzjer [zawody szkolne: fryzjer, technik usług fryzjerskich]* (100%); *szwaczka* (98,1%); *pomoc kuchenna* (95%); *sprzedawca* (89,2%); *pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji]* (87,5%); *pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]* (87%); *asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista]* (84,2%); *kelner* (83,9%); *technik żywienia i gospodarstwa domowego* (76,2%); *kucharz* (75,5%); *kucharz małej gastronomii* (74,1%); *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (72,2%); *technik ogrodnik* (61,2%); *kobiety bez zawodu* (59,1%); oraz *organizator agrobiznesu [zawód szkolny: technik agrobiznesu]* (56,4%).

W ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie ma pojęcia absolwent. W związku z tym w 2004 roku ze sprawozdawczości bezrobocia rejestrowanego wyeliminowano dane dotyczące tej kategorii osób. Od roku 2005 absolwenci ewidencjonowani są jako „osoby do 12 miesięcy od ukończenia nauki”. Jednak pomimo tych zmian legislacyjnych w metodologii wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych w tabelach wynikowych pojawia się pojęcie absolwent (patrz: www.mz.praca.gov.pl, raporty okresowe, tabele: T-II/P-1, T-II/P-2). Pod koniec 2008 roku w ewidencji PUP Aleksandrów Kujawski zarejestrowanych było w sumie 157 osób bezrobotnych (w tym 95 kobiet) do 12 miesięcy od ukończenia nauki. Osoby te stanowiły 4,2% ogółu bezrobotnych. Analiza empiryczna wykazała, że niemal 55% bezrobotnych (86 osób), którzy w okresie ostatniego roku ukończyli naukę stanowią osoby *bez zawodu* – byli to przede wszystkim absolwenci liceów. W dalszej kolejności wśród kategorii bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia nauki znaleźli się m.in.: *sprzedawcy* (5%), *technicy żywienia i gospodarstwa domowego* (3,2%), *specjaliści administracji publicznej* (2,6%). Po 1,9% udziału w bezrobociu wśród osób do 12 miesięcy od ukończenia nauki odnotowano wśród przedstawicieli następujących profesji: *technik informatyk, organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: technik hotelarstwa], handlowiec [zawód szkolny: technik handlowiec], organizator agrobiznesu [zawód szkolny: technik agrobiznesu], kelner oraz fryzjer [zawody szkolne: fryzjer, technik usług fryzjerskich]*. Od końca grudnia 2007r. do końca grudnia 2008r. liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia nauki wzrosła o 22 osoby.

2.2. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Kolejnym istotnym wskaźnikiem charakteryzującym sytuację na lokalnym rynku pracy powiatu aleksandrowskiego jest udział wśród bezrobotnych osób poprzednio pracujących, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, którzy stanowią reprezentację zawodów generujących długotrwałe bezrobocie. W poniższej tabeli zaprezentowano grupy zawodów, które w największym stopniu generowały bezrobocie długotrwałe w powiecie aleksandrowskim w 2008 roku. Zgodnie z metodologią wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych

jeżeli wskaźnik długotrwałego bezrobocia przyjmuje wartość „1” to wszystkie osoby poprzednio pracujące klasyfikujące się w określone grupy zawodów pozostają w bezrobociu powyżej 12 miesięcy.

Tabela 3	
Nazwy grup zawodów w największym stopniu generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie aleksandrowskim w roku 2008	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Kasjerzy bankowi i pokrewni	1
Obuwnicy* (zawód szkolny: Obuwnik - obejmuje grupę elementarną 7443)	1
Odlewacze i galwanizerzy poligraficzni	1
Technicy analityki medycznej	1
Ogrodnicy sadownicy i pokrewni	1
Bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	1
Higieniści	1
Kierownicy działów badawczo-rozwojowych	1
Kierownicy pociągów, konduktorzy i rewizorzy	1
Kierownicy małych przedsiębiorstw gdzie indziej niesklasyfikowani	1
Inżynierowie geodeci i kartografowie	1
Inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	1
Hodowcy drobiu	1
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	1
Operatorzy maszyn tkackich, dziewiarskich i pokrewni	1
Operatorzy urządzeń do obróbki cieplnej chemikaliów i pokrewni	1
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	1
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
Spedytorzy i pokrewni	1
Specjaliści metod nauczania	1
Krupierzy, pracownicy kolektur i pokrewni	1
Projektanci i analitycy systemów komputerowych	1
Urzędnicy do spraw podatków	1
Asystenci do spraw organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej*(zawód szkolny: Technik organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej - obejmuje grupę elementarną 3477)	1
Strażacy	1
Statystycy	1
Dyrektorzy generalni, wykonawczy i prezesi	1
Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	1
Myjący pojazdy i szyby	1

Źródło: PUP Aleksandrów Kujawski

Z kolei w tabeli 4 przedstawiono nazwy grup zawodów, które w najmniejszym stopniu na obszarze powiatu aleksandrowskiego generowały występowanie problemu bezrobocia długotrwałego w 2008 roku. Im bardziej tzw. wskaźnik długotrwałego bezrobocia zbliża się do „0”, tym w mniejszym stopniu bezrobotni

poprzednio pracujący zarejestrowani w określonych grupach zawodów bez pracy pozostają powyżej roku. Zgodnie z obliczeniami statystycznymi do grup zawodów w najmniejszym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie na obszarze powiatu aleksandrowskiego w 2008 roku zaliczono: *agenci do spraw sprzedaży (handlowcy), robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni, robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni, technicy informatycy oraz robotnicy budowy dróg i pokrewni.*

Tabela 4	
Nazwy grup zawodów w najmniejszym stopniu generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie aleksandrowskim w roku 2008	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	0,04
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	0,1
Robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	0,1
Technicy informatycy	0,1
Robotnicy budowy dróg i pokrewni	0,1034
Elektrycy budowlani i pokrewni	0,1429
Fizjoterapeuci i pokrewni	0,1429
Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń* (zawód szkolny: Mechanik - monter maszyn i urządzeń - obejmuje grupę elementarną 7233)	0,16
Monterzy izolacji	0,1667
Inkasenci i poborcy	0,1667
Kasjerzy i sprzedawcy biletów	0,1667
Elektromonterzy	0,1765
Stolarze i pokrewni	0,1875
Filozofowie, historycy i politolodzy	0,2
Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	0,2
Zaopatrzeniowcy	0,2
Kaletnicy, rymarze i pokrewni	0,2
Kierowcy samochodów ciężarowych	0,2083

Źródło: PUP Aleksandrów Kujawski

2.3. Napływ bezrobotnych według zawodów

Kolejną z istotnych zmiennych charakteryzujących bieżącą sytuację na lokalnym rynku pracy powiatu aleksandrowskiego jest napływ bezrobotnych reprezentujących określone profesje i zawody. Na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Aleksandrowie Kujawskim wygenerowana została tabela zawierająca zestawienie 37 dominujących zawodów (z uwzględnieniem kategorii *bez zawodu*), w których w całym 2008r. zarejestrowało się łącznie 3957 osób, co stanowiło 72,1 % ogółu rejestrujących się bezrobotnych. Dla porównania w całym

2007r. w wyróżnionych zawodach zarejestrowało się łącznie 4078 osób obejmujących 70,3 % ogółu rejestrujących się bezrobotnych.

Tabela 5						
Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) – cały 2007r. i 2008r.						
Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych					
	cały 2007r.			cały 2008r.		
	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=5804)	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=5488)
Bez zawodu	1140	598	19,6	1263	638	23,0
Sprzedawca	404	344	7,0	419	362	7,6
Robotnik budowlany	176	9	3,0	155	0	2,8
Kucharz	173	122	3,0	147	93	2,7
Robotnik drogowy	152	8	2,6	136	9	2,5
Ślusarz	170	11	2,9	135	5	2,5
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	174	114	3,0	125	77	2,3
Piekarz	94	11	1,6	99	17	1,8
Organizator agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu]	82	51	1,4	93	55	1,7
Szwaczka	83	81	1,4	86	85	1,6
Kelner	91	69	1,6	80	63	1,5
Murarz	94	0	1,6	75	0	1,4
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	55	47	0,9	67	58	1,2
Pozostali rolnicy produkcji roślinnej	64	25	1,1	64	26	1,2
Mechanik samochodów osobowych	90	0	1,6	60	0	1,1
Technik mechanik	60	1	1,0	57	0	1,0
Sprzątaczką	54	54	0,9	55	55	1,0
Technik ogrodnik	52	27	0,9	52	26	0,9
Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	68	49	1,2	52	38	0,9
Brukarz	41	0	0,7	51	0	0,9
Magazynier	49	11	0,8	50	11	0,9
Pomoc kuchenna	42	40	0,7	49	45	0,9
Krawiec	64	64	1,1	48	48	0,9
Cukiernik	43	10	0,7	47	9	0,9
Robotnik gospodarczy	42	8	0,7	46	12	0,8
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	46	37	0,8	42	29	0,8
Kierowca samochodu ciężarowego	45	0	0,8	41	0	0,7
Stolarz meblowy	63	1	1,1	40	2	0,7
Kucharz małej gastronomii	54	30	0,9	39	26	0,7
Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	45	45	0,8	39	39	0,7
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	41	28	0,7	38	32	0,7

Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	29	0	0,5	36	0	0,7
Operator urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych	41	14	0,7	36	14	0,7
Salowa	41	41	0,7	36	36	0,7
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	53	45	0,9	35	28	0,6
Malarz budowlany	33	4	0,6	32	2	0,6
Dozorca	30	8	0,5	32	7	0,6
Suma	4078	2007	70,3	3957	1947	72,1

Źródło: PUP Aleksandrów Kujawski

W 2008 roku największą grupę rejestrujących się bezrobotnych stanowiły osoby *bez zawodu* (1263 osoby – 23%). Natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów reprezentowanych przez rejestrujących się bezrobotnych dominowały następujące profesje: *sprzedawca* (419 osób – 7,6%); *robotnik budowlany* (155 osób – 2,8%); *kucharz* (147 osób – 2,7%); *robotnik drogowy* (136 osób – 2,5%); *ślusarz* (135 osób – 2,5%); oraz *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (125 osób – 2,3%). Pozostałe z wyróżnionych w tabeli zawodów nie przekroczyły progu 2% ogólnego napływu bezrobotnych w badanym okresie.

Dokonując analizy zestawionych danych z płcią rejestrujących się bezrobotnych należy wskazać, że zarówno pod koniec 2007 jak i 2008 roku w napływie bezrobocia nieznacznie dominowali mężczyźni, a kobiety w obydwu przypadkach stanowiły 49,2% rejestrujących się osób. Nie zmienia to jednak faktu, że kobiety częściej niż mężczyźni (powyżej 50%) rejestrowały się w następujących zawodach: *salowa* (100%); *fryzjer [zawody szkolne: fryzjer, technik usług fryzjerskich]* (100%); *krawiec* (100%); *sprzątaczką* (100%); *szwaczka* (98,8%); *magazynier* (91,8%); *pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]* (86,6%); *sprzedawca* (86,4%); *pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji]* (84,2%); *asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista]* (80%); *kelner* (78,8%); *handlowiec [zawód szkolny: technik handlowiec]* (73,1%); *technik żywienia i gospodarstwa domowego* (69%); *kucharz małej gastronomii* (66,7%); *kucharz* (63,3%); *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (61,6%); *organizator agrobiznesu [zawód szkolny: technik agrobiznesu]* (59,1%); kobiety *bez zawodu* (50,5%); oraz *technik ogrodnik* (50%).

2.4 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Osoby poprzednio pracujące, a będące bezrobotnymi na koniec 2008r. stanowiły 80,8% ogółu zarejestrowanych. Dla porównania, pod koniec 2007r. grupa ta stanowiła 80,9% ogółu bezrobotnych. Dokładny rozkład bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w końcu 2007r. i pod koniec 2008r., z pominięciem osób dotychczas niepracujących, prezentuje tabela 6.

Tabela 6				
Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – koniec 2007r. i 2008r.				
Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w całym 2007	Bezrobotni wg stanu w końcu 2007	Bezrobotni zarejestrowani w całym 2008	Bezrobotni wg stanu w końcu 2008
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	340	294	239	204
Rybactwo	0	0	2	1
Górnictwo	0	1	1	1
Przetwórstwo przemysłowe	983	744	1005	642
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	31	20	21	19
Budownictwo	561	340	464	314
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	684	612	664	525
Hotele i restauracje	202	159	178	127
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	86	70	74	69
Pośrednictwo finansowe	33	32	30	34
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	117	80	97	61
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	706	528	754	480
Edukacja	56	42	37	40
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	310	280	257	219
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	153	111	135	101
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	4	12	6	8
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	182	114	300	172
Suma	4448	3439	4264	3017

Źródło: PUP Aleksandrów Kujawski

Z uzyskanych danych wynika, że w trakcie całego 2008 roku do rejestracji PUP Aleksandrów Kujawski zgłosiły się łącznie 4264 osoby bezrobotne, które posiadały staż pracy. Dla porównania w całym 2007 roku do PUP zgłosiło się 4448 osób, które legitymowały się stażem pracy.

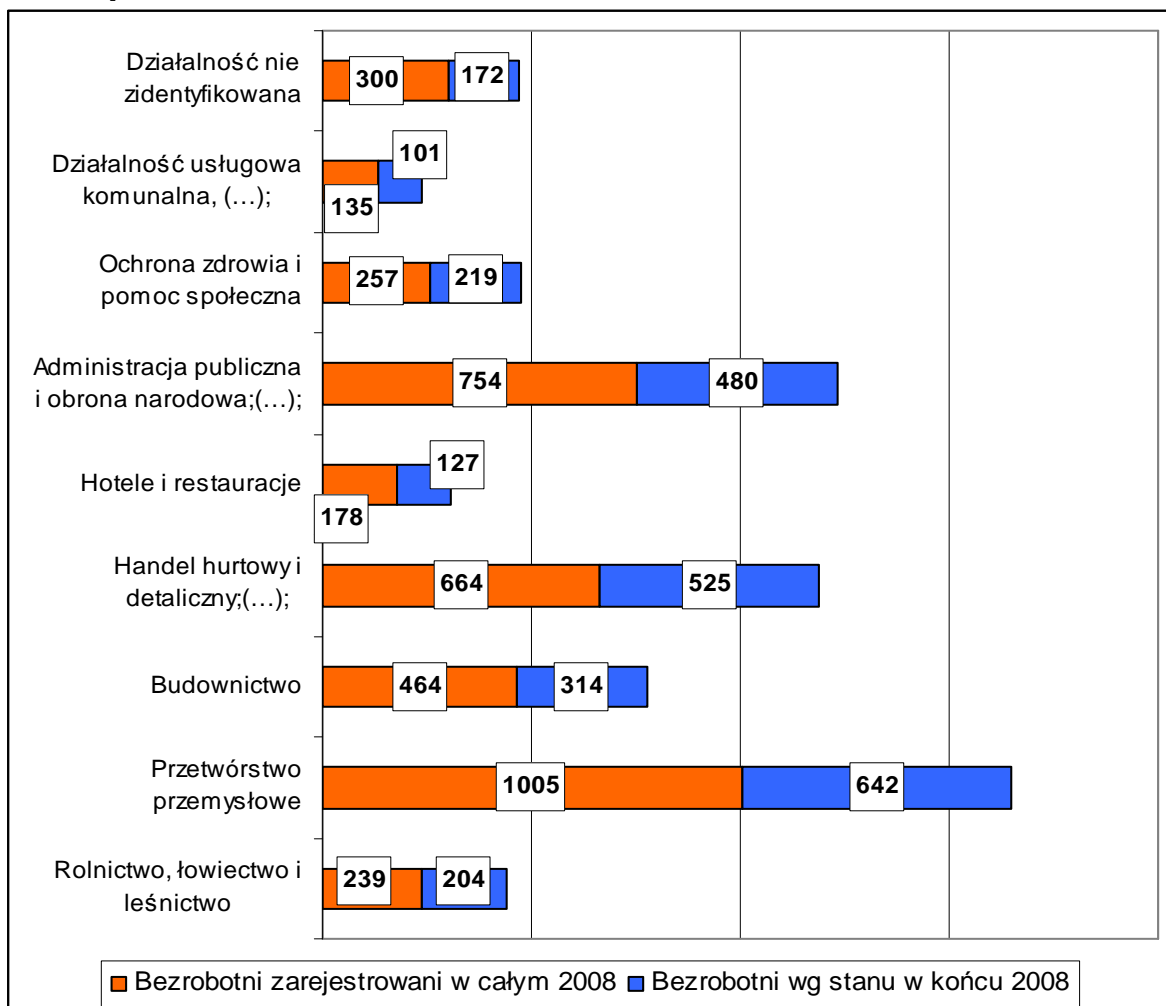
W napływie bezrobotnych w całym 2008 roku wyróżnić można dziewięć sekcji PKD, w których zarejestrowało się w tym czasie każdorazowo ponad 100 osób. Były to odpowiednio: *przetwórstwo przemysłowe* (1005 osób – 23,6%); *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne* (754 osób – 17,7%); *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego* (664 osoby – 10,9%); *budownictwo* (464 osoby – 10,9%); *działalność nie zidentyfikowana* (300 osób – 7%); *ochrona zdrowia i pomoc społeczna* (257 osób – 6%); *rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo* (239 osób – 5,6%); *hotele i restauracje* (178 osób – 4,2%); oraz *działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała* (135 osób – 3,2%). Łącznie osoby sklasyfikowane w wymienionych sekcjach stanowili 93,8% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w całym 2008 roku.

Ponadto analiza bezrobotnych według rodzaju ostatniego miejsca pracy wykazała, że na koniec 2008 roku wyróżnić można ponownie dziewięć sekcji PKD, w których liczna zarejestrowanych bezrobotnych przekraczała 100 osób, jednak dokładny ich rozkład uległ następującej zmianie ilościowej i procentowej: *przetwórstwo przemysłowe* (642 osoby – 21,3%); *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego* (525 osób – 17,4%); *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne* (480 osób – 15,9%); *budownictwo* (314 osób – 10,4%); *ochrona zdrowia i pomoc społeczna* (219 osób – 7,3%); *rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo* (204 osoby – 6,8%); *działalność nie zidentyfikowana* (172 osoby – 5,7%); *hotele i restauracje* (127 osób – 4,2%); oraz *działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała* (101 osób – 3,3%). Łącznie osoby sklasyfikowane w wymienionych sekcjach stanowili 92,3% ogółu bezrobotnych z końca 2008 roku.

Dodatkowe graficzne zestawienie stanu bezrobotnych w dziewięciu najliczniej reprezentowanych sekcjach PKD porównujące liczbę bezrobotnych

zarejestrowanych w całym 2008 roku ze stanem na koniec grudnia 2008 roku prezentuje poniżej wykres 2.

Wykres 2 – Bezrobotni ośmiu najliczniej reprezentowanych sekcji PKD w 2008 roku w powiecie aleksandrowskim

Źródło: PUP Aleksandrów Kujawski

III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie aleksandrowskim

3.1 Napływ ofert pracy według zawodów

W okresie całego 2008r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Aleksandrowie Kujawskim zgłoszono ogółem 2136 ofert pracy (dotyczy ofert pracy zarejestrowanych w systemie komputerowym). W poprzednim roku liczba ta obejmowała 2317 ofert, a więc była wyższa o prawie 8%.

Na potrzeby dalszej analizy wyodrębniono 30 zawodów (tabela 7), w których w 2008 roku pracodawcy zgłosili łącznie 1691 ofert pracy, co stanowiło jednocześnie 79,2% wszystkich ofert będących w dyspozycji PUP w całym 2008 roku. Dla porównania oferty pracy w tych wybranych profesjach w 2007 roku (1686 ofert) stanowiły 72,8% ofert będących w dyspozycji PUP Aleksandrów Kujawski.

Tabela 7				
Napływ ofert pracy według zawodów – 2007r. i 2008r.				
Zawody	cały 2007	% z ogółu (N=2317)	cały 2008	% z ogółu (N=2136)
Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	567	24,5	562	26,3
Sprzedawca	198	8,5	184	8,6
Robotnik gospodarczy	104	4,5	175	8,2
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	166	7,2	133	6,2
Magazynier	38	1,6	59	2,8
Kelner	45	1,9	49	2,3
Ślusarz	24	1,0	45	2,1
Szwaczka	47	2,0	36	1,7
Robotnik drogowy	61	2,6	31	1,5
Kucharz	40	1,7	30	1,4
Robotnik budowlany	38	1,6	28	1,3
Murarz	16	0,7	27	1,3
Kierowca samochodu osobowego	2	0,1	26	1,2
Meliorant	46	2,0	23	1,1
Pomoc kuchenna	29	1,3	23	1,1
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	22	0,9	20	0,9
Sadownik	0	0,0	20	0,9
Spawacz ręczny gazowy	10	0,4	20	0,9
Piekarz	43	1,9	20	0,9
Opiekun w domu pomocy społecznej	8	0,3	19	0,9
Mechanik samochodów ciężarowych	13	0,6	18	0,8
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	63	2,7	18	0,8
Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	16	0,7	16	0,7
Ogrodnik terenów zieleni	10	0,4	16	0,7
Cukiernik	12	0,5	16	0,7
Sprzątaczką	10	0,4	16	0,7
Robotnik placowy	16	0,7	16	0,7
Recepcjonista	14	0,6	15	0,7
Stolarz	11	0,5	15	0,7
Pokojowa [w hotelu]	17	0,7	15	0,7
suma	1686	72,8	1691	79,2

Źródło: PUP Aleksandrów Kujawski

Wśród uzyskanych ofert pracy największe zapotrzebowanie w 2008 roku zgłaszane było na: *pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni* (562 oferty – 26,3%); *sprzedawca* (184 oferty – 8,6%); *robotnik gospodarczy* (175 ofert – 8,2%); *pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji]* (133 oferty – 6,2%); *magazynier* (59 ofert – 2,8%); *kelner* (49 ofert – 2,3%); *ślusarz* (45 ofert – 2,1%). Łącznie oferty w wymienionych profesjach stanowiły 56,5% ogólnego napływu. W pozostałych zawodach napływ ofert pracy nie przekraczał każdorazowo 1,7%.

3.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD

Biorąc pod uwagę klasyfikację PKD, w 2008r. wyróżnić można siedem sekcji, w których dominowały oferty pracy napływające do PUP w Aleksandrowie Kujawskim. Były to następujące sekcje: *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne* (799 ofert – 37,4%); *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego* (276 ofert – 12,9%); *przetwórstwo przemysłowe* (217 ofert – 10,2%); *działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała* (211 ofert – 9,9%); *budownictwo* (200 ofert – 9,4%); *hotele i restauracje* (115 ofert – 5,4%); *ochrona zdrowia i pomoc społeczna* (99 ofert – 4,6%). Łącznie wymienione oferty stanowiły 89,8% wszystkich zgłoszonych wolnych miejsc pracy odnotowanych w analizowanym okresie. Ponadto należy podkreślić, że w przypadku pięciu sekcji nie odnotowano żadnego napływu ofert pracy, a były to: *rybactwo; górnictwo; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, organizacje i zespoły eksterytorialne; oraz działalność nie zidentyfikowana*. Brak napływu w wymienionych sekcjach odnotowano również w 2007 roku.

Spadek napływu wolnych miejsc pracy w 2008 roku w porównaniu do roku poprzedniego odnotowano w sześciu następujących sekcjach: *przetwórstwo przemysłowe; handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego; administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne*

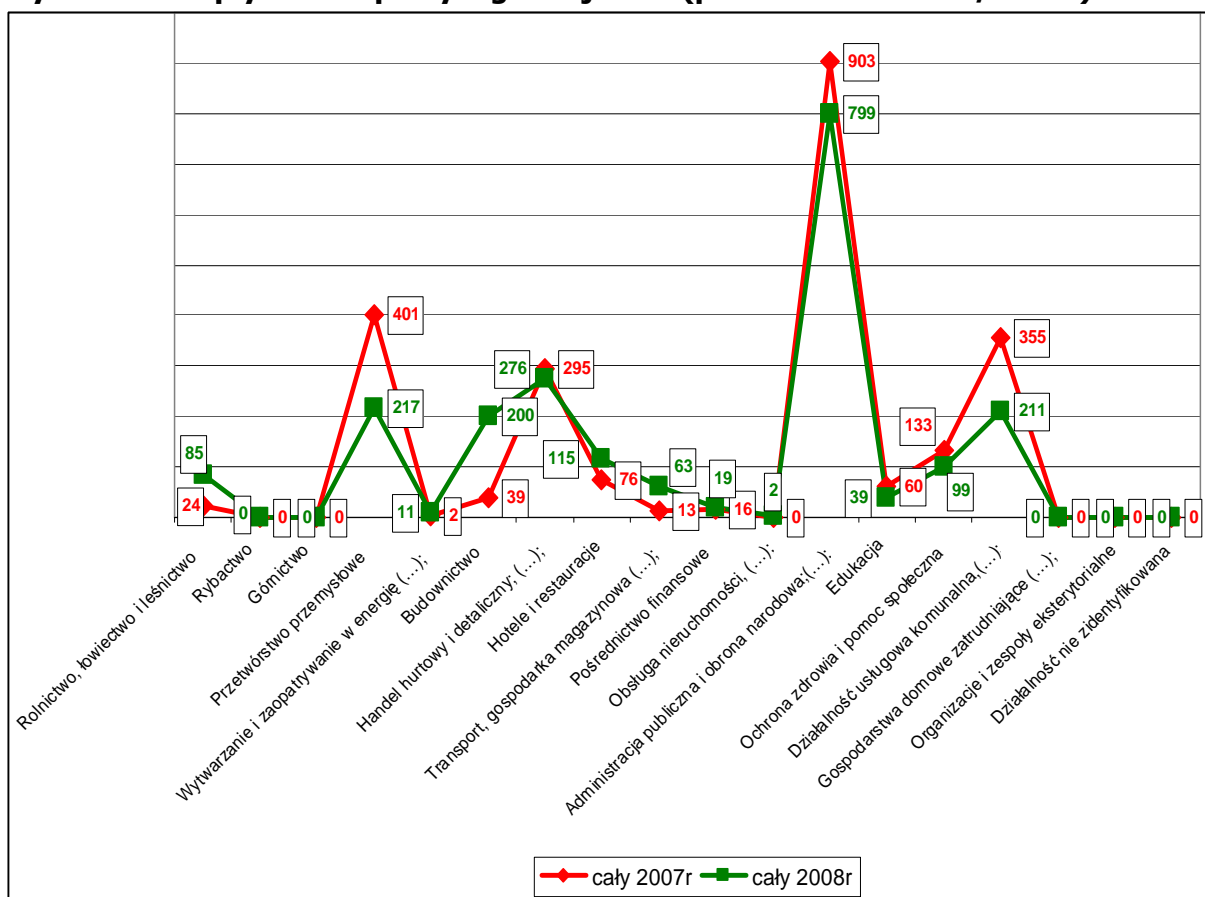
ubezpieczenie zdrowotne; edukacja; ochrona zdrowia i pomoc społeczna; oraz działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.

Dokładny rozkład omówionego napływu ofert pracy według sekcji PKD zaprezentowano w tabeli 8 i wykresie 3.

Tabela 8				
Napływ ofert pracy według sekcji PKD – 2007r. i 2008r.				
Sekcja PKD	cały 2007	% z ogółu (N=2317)	cały 2008	% z ogółu (N=2136)
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	24	1,0	85	4,0
Rybacktwo	0	0,0	0	0,0
Górnictwo	0	0,0	0	0,0
Przetwórstwo przemysłowe	401	17,3	217	10,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	2	0,1	11	0,5
Budownictwo	39	1,7	200	9,4
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	295	12,7	276	12,9
Hotele i restauracje	76	3,3	115	5,4
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	13	0,6	63	2,9
Pośrednictwo finansowe	16	0,7	19	0,9
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	0	0,0	2	0,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	903	39,0	799	37,4
Edukacja	60	2,6	39	1,8
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	133	5,7	99	4,6
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	355	15,3	211	9,9
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0,0	0	0,0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0	0	0,0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0,0	0	0,0
Suma	2317	100,0	2136	100,0

Źródło: PUP Aleksandrów Kujawski

Wykres 3 – Napływ ofert pracy wg sekcji PKD (porównanie 2007r./2008r)

Źródło: PUP Aleksandrów Kujawski

IV. Analiza zawodów deficytowych, nadwyżkowych i w równowadze

4.1 Zawody deficytowe

Jedną z kluczowych części półrocznego raportu o charakterze diagnostycznym jest analiza pojawiających się na lokalnym rynku pracy zawodów deficytowych, w równowadze i nadwyżkowych.

Podstawą do określenia, czy zawód jest deficytowy, w równowadze bądź nadwyżkowy jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w analizowanym okresie. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest większy od 1,1 ($W > 1,1$), wówczas mamy do czynienia z

zawodami **deficytowymi** – do PUP wpływa więcej ofert pracy w danym zawodzie niż rejestruje się osób bezrobotnych.

W poniższej tabeli przedstawiono wszystkie zawody deficytowe zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu aleksandrowskiego na podstawie zastanych danych statystycznych. Im wyższy wskaźnik deficytu „W”, tym – zgodnie z danymi statystycznymi – większe szanse osób reprezentujących te zawody na podjęcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Jednakże na uwadze należy mieć fakt, że w przypadku części zawodów (np. *pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni, robotnik gospodarczy, czy chociażby pracownik administracyjny*) znaczne wskaźniki deficytowości wynikają z podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy działań związanych z aktywizacją lokalnego rynku pracy (np. przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, prace społecznie użyteczne, staże). Gdyby nie działania publicznych służb zatrudnienia z Aleksandrowa Kujawskiego deficyty w tych zawodach nie wystąpiłyby. Poza tym, część z tych ofert przeznaczona jest dla jedynie wąskiej grupy bezrobotnych (np. określonych w art. 49 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Tabela 9		
Zawody deficytowe w powiecie aleksandrowskim w 2008r.		
Zawód	Średniomiesięczny napływ ofert pracy w 2008r.	Wskaźnik intensywności deficytu „W”
Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	46,8333	51,0909
Archiwista	0,6667	8
Operator urządzeń przetwórstwa drobiu	1	6
Terapeuta zajęciowy	0,4167	5
Listonosz	0,4167	5
Spawacz ręczny gazowy	1,6667	5
Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	0,4167	5
Operator urządzeń przetwórstwa mięsa	0,4167	5
Fizjoterapeuta	1,0833	4,3333
Dekarz	0,3333	4
Konserwator części	0,3333	4
Robotnik gospodarczy	14,5833	3,8043
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	11,0833	3,5
Palacz kotłów parowych	0,8333	3,3333
Laborant chemiczny	0,25	3
Opiekunka dziecięca	0,25	3
Frezer	0,5	3
Maglarz	0,25	3
Robotnik magazynowy	0,6667	2,6667
Opiekun w domu pomocy społecznej	1,5833	2,375

Kierowca operator wózków jezdniowych	0,9167	2,2
Pokojowa [w hotelu]	1,25	2,1429
Grafik komputerowy	0,1667	2
Kontroler jakości wyrobów - artykuły przemysłowe	0,6667	2
Dietetyk	0,1667	2
Monter/składacz okien	0,1667	2
Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,3333	2
Monter konstrukcji aluminiowych	0,1667	2
Parkingowy	0,1667	2
Cieśla	0,75	1,8

Źródło: PUP Aleksandrów Kujawski

Uwaga: w powyższej tabeli (zgodnie z zaleceniami Departamentu Rynku Pracy) zaprezentowano 30 zawodów o największej deficytowości zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu aleksandrowskiego w 2008r. Zgodnie ze wskazówkami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody MAX deficytowe. Jest to sytuacja, kiedy do PUP wpływają oferty pracy, natomiast nie rejestrują się bezrobotni. Zgodnie z zaleceniami metodologicznymi MZDiN do zawodów deficytowych w powiecie aleksandrowskim w roku 2008 zaliczono także maszynistkę, masażystę [zawód szkolny: technik masażysta], operatora maszyn rolniczych, mechanika samochodów ciężarowych, ogrodnika terenów zieleni, kierowcę samochodu osobowego, magazyniera i praczkę.

Spośród wymienionych zawodów deficytowych na uwagę zasługują te, w których średniomiesięcznie w 2008 roku wpływała co najmniej jedna oferta pracy. Są to zawody cechujące się nie tylko deficytowością, ale także – stosunkowo często pojawiającymi się ofertami pracy. Do zawodów tych – oprócz *pomocniczego robotnika przy konserwacji terenów zieleni, robotnika gospodarczego i pracownika administracyjnego [zawód szkolny: technik administracji]* zaliczyć można następujące profesje: *magazynier, kierowca samochodu osobowego, spawacz ręczny gazowy, opiekun w domu pomocy społecznej, mechanik samochodów ciężarowych, ogrodnik terenów zieleni, pokojowa [w hotelu], fizjoterapeuta i operator urządzeń przetwórstwa drobiu.*

Część z wymienionych zawodów może zostać wykorzystana przy planowaniu szkoleń osób bezrobotnych – dając bezrobotnym kompetencje pożądane przez pracodawców na lokalnym rynku pracy.

4.2. Zawody w równowadze

Zawodami w równowadze są te, w których do PUP w analizowanym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie zawiera się w granicach od 0,9 do 1,1 ($0,9 \leq W \leq 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami

w równowadze – do PUP wpływa bardzo zbliżona ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych.

Tabela 10	
Zawody deficytowe w powiecie aleksandrowskim w 2008r.	
Zawód	Wskaźnik intensywności równowagi („W”)
Meliorant	1,0952
Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	1
Nauczyciel bibliotekarz	1
Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	1
Technik geodeta	1
Księgowy [samodzielny]	1
Opiekunka środowiskowa	1
Posadzkarz	1
Tynkarz	1
Monter izolacji budowlanych	1
Galwanizer	1
Tapicer	1
Operator koparek i zwałowarek	1
Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	1
Kierowca ciągnika rolniczego	1
Operator maszyn drogowych [zawód szkolny: Mechanik maszyn i urządzeń drogowych]	1
Recepcjonista	0,9375
Bufetowy [barman]	0,9091

Źródło: PUP Aleksandrów Kujawski

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano wszystkie zawody w równowadze zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu aleksandrowskiego w 2008r.

4.3. Zawody nadwyżkowe

Z kolei zawodami nadwyżkowymi są te, w których do PUP w analizowanym okresie wpływa mniejsza ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest mniejszy od 0,9 ($0,9 < W$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **nadwyżkowymi** – do PUP wpływa mniejsza ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych. Im mniejsza wartość wskaźnika, tym większy poziom nadwyżkowości danego zawodu – czyli zgodnie z danymi statystycznymi osoby reprezentujące te zawody mają większe problemy ze znalezieniem pracy na lokalnym rynku zatrudnienia.

Tabela 11	
Zawody nadwyżkowe w powiecie aleksandrowskim w 2008r.	
Zawody	Wskaźnik intensywności nadwyżki („W”)
Brukarz	0,0196
Malarz budowlany	0,0312
Mechanik samochodów osobowych	0,0333
Pakowacz	0,0526
Salowa	0,0556
Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	0,1
Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,1111
Sekretarka	0,1111
Dozorca	0,125
Krawiec	0,125
Lakiernik samochodowy	0,125
Pedagog	0,125
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	0,1429
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,144
Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	0,1538
Robotnik budowlany	0,1806
Pielęgniarka	0,2
Technik technologii odzieży	0,2
Monter konstrukcji stalowych	0,2
Koszykarz – plecionkarz	0,2
Krojczy	0,2
Piekarz	0,202
Kucharz	0,2041
Prasowaczka [ręczna]	0,2222
Robotnik drogowy	0,2279
Technik informatyk	0,2353
Kierowca samochodu ciężarowego	0,2439
Pracownik socjalny	0,25
Technik elektronik	0,2727
Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	0,2727

Źródło: PUP Aleksandrów Kujawski

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano 30 zidentyfikowanych zawodów o najwyższych wskaźnikach nadwyżkowości na lokalnym rynku pracy powiatu aleksandrowskiego w 2008r. Zgodnie ze wskazówkami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody, w których rejestrowali się bezrobotni, natomiast nie wpływały oferty pracy.

Zawodami najbardziej nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy powiatu aleksandrowskiego – zgodnie z zastanymi danymi statystycznymi - okazały się: *brukarz, malarz budowlany, mechanik samochodów osobowych, pakowacz i salowa.*

V. Wnioski i zakończenie

Podsumowując diagnostyczną część monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzonego dla powiatu aleksandrowskiego za 2008r. (raport diagnostyczny), można stwierdzić, że:

- według stanu na koniec grudnia 2008r. w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Aleksandrowie Kujawskim znajdowały się 3734 osoby bezrobotne (w tym 2010 kobiet), liczba ta, w porównaniu ze stanem z grudnia 2007r. (4249 osób) zmniejszyła się o 12,1%;
- w strukturze lokalnego bezrobocia pod koniec grudnia 2008 roku najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby *bez zawodu* (19,7%), na drugim miejscu pod tym względem uplasowali się *sprzedawcy* (9,2%), a na trzecim – *robotnicy budowlani* (3,2%); kolejne miejsca zajęły odpowiednio: *kucharz* (2,9%); *ślusarz* (2,4%); *robotnik drogowy* (2,4%); oraz *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (2,4%), reprezentanci pozostałych zawodów nie stanowili już tak licznych grup, bowiem ich liczba w rejestrze nie przekraczała każdorazowo progu 1,7%;
- wg stanu na 31.12.2008r. w ewidencji PUP Aleksandrów Kujawski zarejestrowanych było w sumie 157 osób bezrobotnych (w tym 95 kobiet) do 12 miesięcy od ukończenia nauki, większość z tych bezrobotnych (86 osób) stanowią osoby *bez zawodu* - są to przede wszystkim absolwenci liceów, w dalszej kolejności wśród kategorii bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia nauki znaleźli się m.in.: *sprzedawcy* (5%), *technicy żywienia i gospodarstwa domowego* (3,2%), *specjaliści administracji publicznej* (2,6%), od końca grudnia 2007r. do końca grudnia 2008r. liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia nauki w ewidencji PUP Aleksandrów Kujawski wzrosła o 22 osoby;
- zgodnie z obliczeniami statystycznymi do grup zawodów w najmniejszym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie na obszarze powiatu aleksandrowskiego w 2008 roku zaliczono: *agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)*, *robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni*, *robotnicy*

budownictwa wodnego i pokrewni, technicy informatycy oraz robotnicy budowy dróg i pokrewni;

- w całym 2008 roku w ewidencji PUP Aleksandrów Kujawski zarejestrowało się łącznie 5488 bezrobotnych, w 2007 roku było to 5804 bezrobotnych, czyli o 316 osób mniej;
- w 2008 roku największą grupę rejestrujących się bezrobotnych stanowiły osoby *bez zawodu* (1263 osoby – 23% ogółu napływu), natomiast wśród określonych zawodów były to następujące profesje: *sprzedawca* (419 osób – 7,6%); *robotnik budowlany* (155 osób – 2,8%); *kucharz* (147 osób – 2,7%); *robotnik drogowy* (136 osób – 2,5%); *ślusarz* (135 osób – 2,5%); oraz *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (125 osób – 2,3%), pozostałe z wyróżnionych w tabeli zawodów nie przekroczyły progu 2% ogólnego napływu bezrobotnych w badanym okresie;
- w okresie całego 2008 roku do PUP w Aleksandrowie Kujawskim zgłoszono ogółem 2136 ofert pracy (dotyczy ofert pracy zarejestrowanych w systemie komputerowym), w poprzednim roku liczba ta obejmowała 2317 ofert, a więc była wyższa o prawie 8%;
- pracodawcy w 2008 roku najczęściej oferty pracy zgłaszali na: *pomocniczego robotnika przy konserwacji terenów zieleni* (562 oferty – 26,3%); *sprzedawcę* (184 oferty – 8,6%); *robotnika gospodarczego* (175 ofert – 8,2%); *pracownika administracyjnego [zawód szkolny: technik administracji]* (133 oferty – 6,2%); *magazyniera* (59 ofert – 2,8%); *kelnera* (49 ofert – 2,3%); *ślusarza* (45 ofert – 2,1%), łącznie oferty te stanowiły 56,5% ogółu ofert, w pozostałych zawodach napływ ofert pracy nie przekraczał każdorazowo 1,7%;
- wśród wymienionych zawodów deficytowych na uwagę zasługują te, w których średniomiesięcznie w 2008 roku wpływała co najmniej jedna oferta pracy - są to zawody cechujące się nie tylko deficytowością, ale także – stosunkowo często pojawiającymi się ofertami pracy, do zawodów tych – oprócz *pomocniczego robotnika przy konserwacji terenów zieleni*, *robotnika gospodarczego* i *pracownika administracyjnego [zawód szkolny: technik administracji]* zaliczyć można następujące profesje: *magazynier*, *kierowca samochodu osobowego*, *spawacz ręczny gazowy*, *opiekun w domu pomocy*

społecznej, mechanik samochodów ciężarowych, ogrodnik terenów zieleni, pokojowa [w hotelu], fizjoterapeuta i operator urządzeń przetwórstwa drobiu;

- z kolei zawodami najbardziej nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy powiatu aleksandrowskiego – zgodnie z zastanymi danymi statystycznymi - okazały się: *brukarz, malarz budowlany, mechanik samochodów osobowych, pakowacz i salowa;*

VI. Spis tabel i wykresów

Spis tabel	Str.
Tabela 1 Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych (wraz z osobami bez zawodu) – stan w końcu 2007r. i 2008r.	7
Tabela 2 Bezrobotni według zawodów (zawody dominujące) – stan w końcu 2007r. i 2008r.	8
Tabela 3 Nazwy grup zawodów w największym stopniu generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie aleksandrowskim w roku 2008	12
Tabela 4 Nazwy grup zawodów w najmniejszym stopniu generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie aleksandrowskim w roku 2008	13
Tabela 5 Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) – cały 2007r. i 2008r.	14
Tabela 6 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – koniec 2007r. i 2008r.	16
Tabela 7 Napływ ofert pracy według zawodów – 2007r. i 2008r.	19
Tabela 8 Napływ ofert pracy według sekcji PKD – 2007r. i 2008r.	21
Tabela 9 Zawody deficytowe w powiecie aleksandrowskim w 2008r.	23
Tabela 10 Zawody deficytowe w powiecie aleksandrowskim w 2008r.	25
Tabela 11 Zawody nadwyżkowe w powiecie aleksandrowskim w 2008r.	26
Spis wykresów	Str.
Wykres 1 Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych - z ujęciem osób bez zawodu (N)	8
Wykres 2 Bezrobotni ośmiu najliczniej reprezentowanych sekcji PKD w 2008 roku w powiecie aleksandrowskim	18
Wykres 3 Napływ ofert pracy wg sekcji PKD (porównanie 2007r./2008r)	22